НАРОДНА СКУПШТИНА

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ О РАДУ СРПСКЕ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

ИЗЛАЗИ СВАКИ ДАН ЗА ВРЕМЕ СКУПШТИНСКОГ РАДА

ПРЕТПЛАТУ ПРИМА СРПСКО-КРАЉЕВСКА ДРЖАВНА ШТАМПАРИЈА И СВЕ ПОШТЕ У СРБИЈИ

ЦЕНА ЈЕ ЛИСТУ ЗА ЦЕО ОВАЈ САЗИВ:

ЗА СРБИЈУ . . . . . 5 ДИНАРА

ЗА СТРАНЕ ЗЕМЉЕ ТОЛИКО ИСТО С ДОДАТКОМ ПОШТАРИНЕ

УРЕЂУЈЕ СЕКРЕТАР СКУПШТИНСКИ

РАНКО ПЕТРОВИЋ

БРОЈ 21 ПЕТАК 9 ЈУЛА 1893 ГОДИНА III

22 САСТАНАК

30 јуна 1893 у Београду

ПРЕДСЕДАВАО ПОТПРЕДСЕДНИК,

Димитрије Катић

СЕКРЕТАР,

Љуба Јоксимовић

(НАСТАВАК)

(М. Ђурић).

Поред свега сточарства, ми не можемо тиме да подмиримо ни своје најпреће потребе. У мом селу пре двадесет и пет година није било куће, која није за почаст употребила по два говечета, а данас, господо, није тајна и десета кућа, ако је једва у стању да закоље једно говече, да кућа има меса за зиму, а камо ли да од коже прави опанке за задругу, у којој има 10—15 чељади. Од стотине њих, нема једног, који је у стању да закоље говече, да има сува меса у зиму, као што су то наши стари радили, нити народ има довољно коже да направи опанке за сву чељад преко године а нема новаца да купи обућу. Г. др. Лаза Илић рече, ако хоћемо да очувамо здравље, треба да подигнемо цену овим кожама. Ја њу с те стране рећи баш г. Илићу, ако хоћемо здравље дајмо народу могућности, да може јевтино обућу набавити, да је може набавити како богат тако и сиромах. Мером, која се предлажа ми би и сувише оптеретили наш сеоски свет. Опанци, који су коштали шест гроша, коштали би 10. Узмимо за пример једну задругу, у којој има 15 њих, узмимо да има петоро деце. Један пар опанака дечијих кошта 6 гроша, за њих петоро коштало би 30 гр. За десеторо одраслих чељади по пар опанака од 10 гроша изнело би 100 гроша. Дакле, свега 130 гроша. Један пар опанака може да носи $1^1/_2$ месец. Према томе једна задруга за месец и по дана имала би да да само за опанке 130 гроша, а помислите за годину дана, колико би та сума изнела. Ако би повисили царину на ове коже, као што се предлаже, онда би једна задруга од 15 чељади имала за $1^1|_2$ месец да да за саме опанке преко 200 гроша Ви знате каква је зарада нашег сељака. Са оваком тешком мером ево шта би учинили. Оно за лето је и лако, лети чељад може ићи и боса, али кад дође зима и падне снег, немаштина би натерала да чељад иде и по зими боса, и онда је готова врућица, а од ове је тешко спасавати се, јер ви знате да ми по многим срезовима немамо ни апотекара а камо ли лекара, и онда поред ове добре жеље да сачувамо народно здравље, баш би се огрешили о народно здравље. Према томе, ја налазим, ако хоћемо да сачувамо народно здравље и заштитимо интерес занатлија, треба да оставимо стопу као што је предложена, да се могу те сировине увозити.

Што се тиче оног навода г. Лазе Илића, да се увожењем тих кожа са стране преносе неке заразне болести, ја њу само оволико рећи: а на што је нама санитетска полиција, нека не пушта болесне коже.

Моје је дубоко уверење, да би се огрешили о народно здравље, а особито о земљораднички сталеж, ако предлог г. Луке Лазаревића усвојимо. Није, господо, тајна да данас земљорадник нема вола да с њиме оре, већ оре с кравом; па нема свака кућа ни краве, већ с коњем оре. То је једна велика народна невоља, дај боже, да буде боље; услед тешких прилика дотле смо дошли. Поред таквог стања усвојити меру, коју г. Лука Лазаревић предлаже, значило би огрешити се и о економне интересе занатлија и о здравље нашег народа, за то молим Скупштину да усвоји стопу као што је предложена, а верујем да је предлагач у доброј намери био предложио, као што верујем да ће се сложити са мном, што се тиче интереса народних.

Пера Павловић — Не могу се сложити са предлогом г. Луке Лазаревића. Ја држим, господо, да је нама потребно да наше занатлије могу што јевтиније да добију ове сировине. Ми сви знамо, да у нашој земљи нема довољно говеђих и биволских кожа за прерађевину, у количој је количини потребно за наше занатлије и с тога што их нема у толикој количини, ја бих био чак за то, да се царина на ове сировине и спусти. Али с погледом на чл. 8 у уговору између Србије и Аустро-Угарске, да се царина на те предмете не може још спустити, ја сам за то да остане ова стопа као што је предложена.

Митар Мићовић — Ја сам уверен да г. Лука Лазаревић са својим предлогом није имао никако намеру да оптерети наше занатлије и наш сељачки сталеж. Врло је важно, што треба имати на уму да се већина наше стоке извози на страну, а кад је то један неоспоран факат, онда је и у интересу наших занатлија и сељака да се спусти царина на те предмете, а не да се повиси.

Лука Лазаревић. — Кад бих био уверен разлозима, које су изнели противници мога предлога, да мој предлог иде на штету занатлија и сељака, ја бих одмах поцепао свој предлог и одустао бих од њега; али противници мога предлога нису ме убедили изнесеним разлозима да тај предлог није добар. Нисам ја изнео овај предлог у намери да штетим занатлије и наш сеоски свет. Ја сам имао других побуда, које сам и исказао уз предлог, а усвајам и допуне г. др. Лазе Илића. С тога не могу примити прекор, који ми се сала чини, да својим предлогом идем против наших занатлија и сељака. Такав прекор нисам, мислим, до сада ничим заслужио.

Пера Павловић. — Ја потпуно верујем, да г. Лазаревић није поднео овај предлог у намери да иде на штету занатлија и против интереса нашег сељачког света. Али нека ми се не замери за израз, г. Лука није добро обавештен. Ја га уверавам, да се наш свет у Србији не храни у толикој мери месном храном, те да има у нашој земљи толико кожа за прерађевину, колико је за наше занатлије потребно. То значи, ако би коже оптеретили већом царином, онда би се готова обућа у врло великој количини увозила у нашу земљу Према томе, кад нам је потребно да уносимо те сировине у земљу за прерађевину, онда би пре имало разлога предлагати да се спусти царина на коже, које се увозе са стране. Ну, само из разлога што се у чл. 8 уговора између Србије и Аустро Угарске каже да се царина може још спустити испод стопе, која је овде предложена може се потпуно усвојити ова стопа, као што је у овом одељку и предложена.

Потпредседник. — Нико се није више обратио за реч, објављујем да је претрес свршен. Гласаће се прво о предлогу г. Лазаревића, који овако гласи: „Да се на коже: говеђе, биволске, коњске и свињске, место 15 плаћа 25 динара". — Стављам на гласање, ко је за предлог г. Лазаревића, нека изволи седети, а ко је против нека устане. *(Већина устаје)*. — Објављујем да је већина устала, и према томе предлог г Лазаревића је одбачен.

Пошто је одбачен предлог г. Луке Лазаревића, то стављам на гласање одељак IX као што је известилац прочитао Прима ли Скупштина прочитани одељак IX? *(Прима)*

Известилац — прочита одељак X „Колонијални и јужни производи", тачке 199—217. (стр. 16)

Потпредседник — Прима ли Скупштина прочитани одељак? *(Прима.)*

Известилац чита одељак XI „лекарије, хемијски производи и фарбарије" тачкэ 218—264. (стр. 17—19.)

Потпредседник — Прима ли Скупштина прочитани одељак XI? *(Прима.)*

Известилац прочита одељак XII „уље, маст и масни производи", тачке 266—277. (стр. 27.)

Павле Крстић — На свеже цересинске, које се овде помињу требало би ударити већу царинску тарифу, за то што су јако распрострањене по унутрашњости, а међу тим, дим од њих шкоди здрављу и што нам оне спречавају гајење пчеларства. С тога сам мњења да се повиси царинска тарифа на њих и у место 20 дин. да се стави царина 50 динара. Молим 10 посланика да потпомогну овај мој предлог. *(Потпомаже га више од 10 посланика.)*

Известилац Љ. Јоксимовић. — Ја немам ништа против предлога г. Павла Крстића и примам га.

Потпредседник — Предлог г. Павла Крстића гласи овако: „Предлажем да се из рубрике под бројем 277 издвоје свеже цересинске у засебну рубрику и да се на њих плаћа од 100 килограма 50 динара". Пошто је овај предлог потпомогнут, то га стављам на гласање: ко је за то да се усвоји овај предлог г. Павла Крстића, нека седи, а ко је противан, нека устане? (*Сви седе*). — Објављујем да је усвојен предлог г. Павла Крстића.

Лука Лазаревић — Кад је по предлогу г. Павла Крстића учињена измена под бројем 277, да се на свеже цересинске повећа царина, онда би учинили погрешку, ако би цересин оставили неиздвојен у рубрици 274, ако бисмо оставили да се на њега плаћа 12 динара, него би требало повећати царину и на увоз цересина. С тога предлажем: да се цересин издвоји у засебну рубрику, па да се у место 12 дин. удари царина 30 динара од 100 килограма.

Известилац Љ. Јоксимовић — Примедба г. Луке Лазаревића умесна је и ја примам, да се на цересин у место 12 дин. удари царине 30 динара.

Потпредседник — Прима ли Скупштина одељак XII са овом изменом? (*Прима.*)

Известилац прочита одељак XIII „машине, инструменти научни предмети и оружје", тачке 278—285 (стр. 20.)

Драгомир Рајовић — Ја држим, што се тиче ових музиказних инструмената, да је погрешка што је толика велика такса метута. И то је тако исто једно васпитање и наука, као што је и друго васпитање и наука. Не треба затворити врата и стати на пут том васпитању, које облагороћава душу човеку. Као што сте дали олакшицу за књиге, тако треба и за ове инструменте да учините олакшицу. Народ треба да се весели да има полета за музику, за лепо, то је доказ васпитања народног и питомине народне. На овај начин нико се не сме решити да узме свиралу. Међу тим образовање у том правцу држава треба да потпомогне. У другом свету то се потпомаже. То је образовање као и свако друго образовање. То само доказује питомину и благородну природу човекову, јер се каже: „где се пева ту нема рђавих људи". Због тога ја бих био мишљења да се на све те музичке инструменте одреди много мања царина но што је овде предложено. Ја молим, да ме потпомогну 10 посланика, или ће остати мој глас, глас вапијућег у пустињи. (Не потпомажу га)

Известилац Љ. Јоксимовић — Ја мислим да је г. Рајовић задоцнио са предлогом, јер то је примљено раније, а сад је остало о ручном оружју. Али ја мислим да они, који хоће да купе јевтино инструменте, они ће то моћи да учине у уговорним државама.

Потпредседник — Стављам на гласање: ко је за то да се прими прочитани одељак тај нека седи, а ко је противан. нека устане? (*Сви седе*). — Објављујем да је примљен одељак XIII.

Дајем четврт часа одмора.

После одмора

Потпредседник — Изволте чути указе Његовог Величанства Краља.

Секретар Љ. Јоксимовић чита:

М И

АЛЕКСАНДАР I

по милости божјој и вољи народној

Краљ Србије

На предлог Нашег министра народне привреде, а по саслушању Нашег министарстог савета, решили смо и решавамо:

Овлашћује се Наш министар народне привреде, да поднесе Народној Скупштини, сазваној на дан 1 јуна 1893 год. у Београду, на решење, закон о трговинској погодби између Краљевине Србије и Републике Француске.

Наш министар народне привреде нека изврши овај указ.

30. јуна 1893 год.
у Београду.

АЛЕКСАНДАР с. р.

Министар народне привреде,
Раша Милошевић с. р.

Предлог гласи:

Његово Величанство Краљ Србије и **Председник француске Републике** подједнако задахнути жељом да одрже у повољним погодбама трговинске везе, које стоје између обеју држава, решили су да утврде у том циљу погодбу и наименовали су за своје пуномоћнике:

Његово Величанство Краљ Србије, Господина Ан-

Sa Majeste le Roi de Serbie et le **Président de la République Française,** également animés du désir de maintenir dans des conditions satisfaisantes les raport comerciaux qui existent entre les deux pays, ont résolu de conclure un arrangement à cet effet et ont nommé pour leurs plénipotentiaires:

Sa Majesté le Roi de Serbie, Son Excellence Mon-

дру Николића свога Министра Иностраних Дела, каваљера краљев. ордена Белога Орла, командера краљевског ордена Таковског крста, Великог официра Почасне Легије итд. итд.

Председник француске Републике: Господина Салватора Патримонија, изванредног посланика и пуномоћног Министра француске Републике код Његовог Величанства Краља Србије, Официра народног ордена почасне легије, Великог официра краљевског ордена Белога Орла и имаоца Великог Крста краљевског ордена Таковског крста итд итд.

који су, пошто су показали своја пуномоћија и нашли да су она добра и уредна утврдили ове одредбе:

Члан први

Обе високе стране уговорнице уједначавају једна другој поступање највећма повлашћене државе у погледу настањивања држављана и у погледу на трговину и пловидбу, како за увоз, извоз и провоз тако и у опште за све, што се тиче царине и трговинских послова а такође и за наплаћивање дажбина, које се на њих односе.

Роба пореклом из једне од ових двеју земаља уживаће тако исто и у другој земљи поступање највећма повлашћене државе, за све што се тиче преноса железницом.

Члан II

Ова ће се погодба ратификовати и ратификација ће се изменити у Паризу најдаље до 13|25 јула, а ступиће у живот 14|26 истог месеца и вредиће још за годину дана, кад га једна од страна уговорница одказала буде.

У потврду овога напред поменути пуномоћници потписали су овај споразум и ставили на њ своје печате.

Написано у Београду у 2 примерка $\frac{23.\ \text{Јуна}}{5.\ \text{Јула}}$ 1893.

sieur Andra Nikolitch, Son Ministre Secrétaire d'Etat au Departement des Affaire Etrangères, Chevalier de l' Ordre Royal de l' Aigle Blanc, Commandeur de l'Ordre Royal de Saint Sava, Grand Officier de la Légion d'Honneur.

Le Président de la République, Monsieur Salvator Patrimonio, Envoyé extraordinaire et Ministre plénipontentiaire de la République Française près Sa Majesté le Roi de Serbie, Officier de l'Ordre National de la Légion d'Honneur, Grand Officier de l'Ordre Royal de l'Aigle Blanc, Grand Cordon de l'Ordre Royal de Takovo, etc. etc.

lesquels aprés s'être communiqué leurs pleins pouvoirs respectifs trouvés en bonne et due forme, sont convenus des articles suivants:

Article Premier

Les deux Hautes Parties Contractantes se garantissent réciproquement le traitement de la nation la plus favorisée en ce qui touche l' établissement des Nationaux ainsi qu'en matière de commerce et de navigation, tant pour l'importation et le transit, et en général, tout ce qui concerne les droits de douane et les opérations commerciales que pour le payement des taxes qui s'y rapportent Les marchandises originaires de chacun des deux pays jouiront également dans l'autre du traitement de la nation la plus favorisée en tout ce qui concerne les transports par chemins de fer.

Article II

Le présent arrangement sera ratifié et les ratification en seront échangés à Paris au plus tard le 25|13 Juillet, Il entrera en viguenr le 26|14 du même mois et demeurera exécutoire jnsqu'à l'expiration d'une anneé à parties Contractantes l'aura dénonce.

En foi de quoi les plénipotentiaires susdits ont signé le présent arrangement et y ont apposé leurs sceaux.

Fait à Belgrade, en double exemplaire, le $\frac{23.\ \text{Juin}}{5.\ \text{Juillet}}$ 1893.

Министар народне привреде
Раша Милошевић с. р.

МИШЉЕЊЕ ДРЖАВНОГ САВЕТА

Господину министру народне привреде

Трговинске погодбе између Краљевине Србије и Републике Француске, које сте Савету послали на оцену и мишљење писмом Вашим од 25 овог мес. ПБр. 2773 Државни Савет је проучио, па је мишљења, да их треба примити.

Достављајући Вам ово мишљење Савета, част ми је и овом приликом уверити Вас о мом одличном поштовању.

Бр. 1990
25 Јуна 1893 год
Београд.

Председник Државног Савета,
П. Велимировић с. р.

Потпредседник — Ја мислим да се овај предлог упути оном одбору, који је проучавао трговински уговор са Аустроугарском и Немачком? (*Одобрава се*).

Секретар Љ. Јоксимовић чита:

МИ

АЛЕКСАНДАР I

по милости божјој и вољи народној

Краљ Србије

На предлог Нашег министра народне привреде, а по саслушању Нашег министарског Савета, решили смо и решавамо:

Овлашћује се Наш министар народне привреде, да поднесе Народној Скупштини сазваној на дан 1 јуна 1893 год. у Београду, на решење закон о привременом споразуму између Србије и Велике Британије.

Наш министар народне привреде нека изврши овај указ.

30 јуна 1893 год.
у Београду

АЛЕКСАНДАР с. р.

Министар народне привреде
Раша Милошевић с. р.

Предлог гласи:

ПРИВРЕМЕНИ СПОРАЗУМ

између Србије и Велике Британије

Влада Његовог Величанства Краља Србије, и Влада Њеног Величанства Краљице Уједињене Краљевине Велике Британије и Ирске, Царице Индија, у жељи да привремено, за време потребно ради закључења и ратификације једног трговинског уговора, уреде трговинске одношаје између обе ове земље, углавили су следеће одредбе:

Члан I

Поданици, бродови и производи сваке врсте пореклом из обе земље уживаће узајамно и у сваком погледу поступање највећма повлашћеног народа.

ENTENTE PROVISOIRE

entre la Serbie et la Grande Bretagne

Le Gouvernement de La Majesté le Roi de Serbie et le Gouvernement de La Majesté la Reine du Royaume — Uni de Grande Bretagne et d'Irlande, Impératrice des Indes, désirant régler provisoirement, pendant le temps necéssaire pour la conclusion et les ratifications d'un traité de commerce, les rapports commerciaux entre les deux Etats, sont convenus des dispositions suivantes:

Article I

Les sujets, les navíres et les produits de toute nature, originaires des deux Pays, jouiront respectivement et sous tous les rapports du traitement de la nation la plus favorisée.

WWW.UNILIB.RS
УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

Члан II

Овај споразум почеће важити сутра дан пошто га Српска Народна Скупштина одобри, а важиће док се не измену ратификације дефинитивног трговинског уговора; али у сваком случају престаће важити $^{1}/_{13}$ јануара 1894 године.

У потврду тога потписани су саставили овај споразум и на њ ударили своје печате.

Састављено у Београду $\frac{4 \text{ Јуа}}{22 \text{ Јуна}}$ 1893.

Article II

Cette entente sera exécutoire le lendemain du jour où elle aura reçu l'approbation de la Skoupchtina Nationale de Serbie. Elle restera en vigueur jusqu'à ce que les ratifications du traité de commerce tous les cas elle cessera ses effets le $^{1}/_{13}$ janvier 1894.

En foi de quoi les soussignés ont dressé la présente et y ont apposé leurs cachets.

Faite à Belgrad le $\frac{22 \text{ Juin}}{4 \text{ Juillet}}$ 1893.

Министар народне привреде
Раша Милошевић с. р.

МИШЉЕЊЕ ДРЖАВНОГ САВЕТА

Господину министру народне привреде

Писмом Вашим од 25 т. м. ПБр. 2772 послати Државном Савету на мишљење „Привремени споразум између Србије и Велике Британије“ Савет је проучио, па је мишљења, да га треба примити.

Достављајући Вам ово мишљење саветско, част ми је и овом приликом уверити Вас о мом одличном поштовању.

Бр. 1991.
22 Јуна 1893 год.
у Београду.

Председник Државног Савета,
П. Велимировић с. р.

Потпредседник — Овај предлог упућује се истом одбору.

Секретар Љ. Јоксимовић чита:

МИ
АЛЕКСАНДАР I
по милости божјој и вољи народној
Краљ Србије

На предлог Нашег министра народне привреде а по саслушању министарског Савета, решили смо и решавамо:

„Овлашћује се Наш министар народне привреде да поднесе Народној Скупштини сазваној у ванредном сазиву на решење предлог: да може на терет државне готовине за ову 1893 годину утрошити (10.000) десет хиљада динара на доселење и насељење неколико црногорских породица по решењу министарског Савета од 26 маја ове године, па утрошену суму показати у рачунима свога расхода за ову годину“.

Наш министар народне привреде нека изврши овај указ.

28 Јуна 1893 год.
у Београду

АЛЕКСАНДАР с. р.

Министар народне привреде
Раша Милошевић с. р.

Исти гласи:

ПРЕДЛОГ
министра народне привреде
Народној Скупштини,

Познато је Народној Скупштини да се читаве породице братског нам народа из Црне Горе често расељавају, а на то расељавање гони их кршевитост и честа неродност њихове земље. Ови Црногорци, који се по нужди селе до данас су долазили нама и склониште нашли у нашој земљи, јер „куд ће ивер од кладе“, вели народна пословица и ми их примамо с гледишта наше братске сродности, вере и опште човечанске дужности. Из тих разлога у 1889 години примили смо и населили у Топлички и Врањски округ неколико хиљада Црногорских породица, што нас је стало и доста материјалних жртава.

Па и ове године, указала је се потреба, да примимо за насељење неколико црногорских породица и потпомогнемо њихово доселење и насељење у нашој земљи, које су нам се за то молбама својим обратиле и које молбе Влада Његовог Величанства Краља из наведених разлога није могла одбити, тим пре што су молиоци и две одличне породице као дуго-годишњи ратници за чување самосталности своје отаџбине Црне Горе Зато је Министарски Савет, на предлог мој, решењем својим од 26 маја ове године ШБр. 1293 одобрио министру финансија да може из готовине главне државне благајне ставити на расположење министру народне привреде десет хиљада (10.000) динара за доселење и насељење неколико црногорских породица.

Према томе част ми је замолити Народну Скупштину да изволи решити:

„Одобрава се министру народне привреде, да на терет државне готовине за 1893 год. може утрошити десет (10.000) хиљада динара на доселење и насељење неколико црногорских породица по решењу министарског Савета од 26 маја ове године па утрошену суму показати у рачунима свога расхода за ову годину.

ШБр. 1610
21 јуна 1893 год.
Београд.

Министар народ. привреде
Раша Милошевић с. р.

Потпредседник — Овај предлог упућује се одбору финансијском. —

Наставља се дневни ред. Изволите чути известиоца.

Известилац прочита одељак XIV „Памук, кудеља, лан и друга биљна влакна“. (ст. 21 — 24 Прилог IV) (т. 286 до 322).

Потпредседник — Прима ли Скупштина прочитани одељак? (*Прима*).

Известилац — прочита одељак XV „Свила“. (ст. 21 до 24 т. 323—331).

Потпредседник — Прима ли Скупштина прочитани одељак? (*Прима*).

Известилац прочита одељак XVI „Накити и ситнице“. (ст. 24—29 т. 332—367).

Потпредседник — Прима ли Скупштина прочитани одељак? (*Прима*).

Известилац прочита одељак XVII „шивена и плетена роба и везови“. (ст. 29—32 т. 368—407).

Потпредседник — Прима ли Скупштина прочитани одељак? (*Прима*).

Известилац прочита одељак XVIII „Отпаци“ (ст. 23 т. 408—409).

Потпредседник — Прима ли Скупштина прочитани одељак? (*Прима*).

Известилац прочита „Општу примедбу“ (ст. 32).

Потпредседник — Прима ли Скупштина прочитану „Општу примедбу“? (*Прима*).

Известилац чита одељак I „Баштовански и пољски производи“ (ст. 33 т. 1—4).

Потпредседник — Прима ли Скупштина прочитани одељак? (*Прима*).

Известилац чита одељак II „Дрво“ тач. 5—7 (ст. 33).

Милан Милићевић — Држим да је врло мала такса 0·25 дин. на један кубни метар дрва. Ово оснивам на том, што знам да су сељани села Борне, Радаља, Зворника, Читлука и осталих села сатрли шуму извозећи по јефтину цену у Босну. Предпрошле године они су продавали по 6 форин.

хват; прошле пак године, кад је био забрањен извоз опште народне шуме, кад је продавац морао имати уверење за доказ да су дрва, која продаје сечена у његовој шуми, они су тада продавали хват по 10—12 форинти — дакле она се могу скупље продавати. С тога сам мишљења, да се стави место 0·25 дин. 0·50 дин. од једног куб. метра.

Молим довољан број посланика да ме потпомогне у овом предлогу. (*Не потпомажу га*).

Известилац — У интересу да се наше шуме не сатиру ја примам предлог г. Милићевића.

Потпредседник — Предлог г. Милићевића није потпомогнут с тога о њему више не може бити говора. Зато стављам на гласање други одељак. Ко је за то да се он прими, као што га је известилац прочитао нека изволе седети, ко је противан нека устане? — (*Сви седе*). Објављујем да је усвојен други одељак по предлогу одборском

Известилац чита III одељак „Животиња и производи од ње“ (тач. 8—15 ст. 33—34).

Потпредседник — Прима ли Скупштина III одељак? (*Прима*).

Известилац чита одељак IV „Отпаци“ (т. 16—18 ст. 34).

Потпредседник — Прима ли Скупштина четврти одељак? (*Прима*).

Има неколико тачака овог законског предлога враћених у одбор, да се учине извесне исправке. Нека то одбор изврши и у првој идућој седници нека поднесе Скупштини на решење, тада ће се и гласати поименично о овом закону.

Пошто више ништа нема на дневном реду време је, да се седница закључи; с тога данашњу седницу закључујем и другу заказујем за сутра у 4 сата по подне.

На дневном реду биће:

1) Читање законског предлога о буџету монопола соли и дувана и државних железница; и

2) Читање предлога одбора финансијског за продужење буџета државних железница, и монопола дувана и соли, док Скупштина не утврди оба та буџета.

Извештај одборски о овом предлогу је штампан, и ви га већ имате у рукама.

Молим господу из свих одбора нарочито из финансиског и одбора за трговачке уговоре, да дођу после подне и да раде.

(Састанак је трајао до 12 сати у подне).

---

23 САСТАНАК

1 јула 1893 у Београду

ПРЕДСЕДАВАО ПОТПРЕДСЕДНИК,

Дим. Катић

СЕКРЕТАР,

Лука Лазаревић

Почетак у 5 час. по подне.

Присутна су била господа министри: Председник Министар. Савета, министар просвете и црквен. послова; министри: финансија, привреде, унутрашњих дела и грађевина.

Потпредседник — Отварам седницу 23 састанка. Изволте чути протокол двадесет другог састанка.

Секретар Љуба Јоксимовић прочита.

Потпредседник — Прима ли Скупштина прочитани протокол? (*Прима*).

Изволте чути молбе и жалбе, које су упућене Скупштини.

Секретар Љуба Јоксимовић чита:

Стеван Динкић из Власотинаца; сељани из Добриње (у ср. пожешком); суд општине Дубочанске (у ср. крајинском); суд општине Рударске (у ср. косаничком); и суд општине Драговачке (у ср. пожаревачком) — моле за извесне олакшице у плаћању порезе;

Станко Илић са Вршке Чуке: рањени Горачићани; и породице изгинулих Горачићана — моле за државну помоћ;

Вукашин Ковачевић из Беоца (у ср. студеничком); и Бранко Димитријевић из Београда — моле за исплату реквизиције;

Јевгеније Балтић, марвени лекар из Ћуприје, моли да му се признају извесне године службе;

Милутин Дробњак, бив. чувар казненог завода у Пожаревцу, моли за повраћај у службу;

Аница, удова пок. О. Поповића из Чачка, моли за инвалидску потпору;

Лаз. Радивојевић из Крушевице (у ср. колубарском) моли да му се одложи плаћање казне;

Јоца Живковић из Сиракова (у ср. рамском) моли да му општина плати покрађу;

Грађани из Ужица моле, да се за ужички округ постави још један инжињер;

Еснаф сапунско-свећарски из Крагујевца моли, да се укине трошарина на сапун и свеће; и

Михајло Младеновић из Полома (у ср. масуричком) жали се на лозничкиј првостепени суд.

Потпредседник — Све ове молбе и жалбе упућују се одбору за молбе и жалбе. —

Изволте чути један указ Њ. В. Краља.

Секретар Лука Лазаревић чита:

М И

АЛЕКСАНДАР I

по милости божјој и вољи народној

Краљ Србије

На предлог Нашег Министра финансија, а по саслушању Нашег Министарског Савета решили смо и решавамо:

Овлашћује се Наш Министар финансија да Народној Скупштини сазваној у ванредан сазив за 1 јуни о. г. може поднети на решење:

Пројекат закона о допуни у закону о привременом порезу од 1 јула 1892 год.

Наш Министар финансија нека изврши овај указ.

30 јуна 1893 год.
у Београду.

АЛЕКСАНДАР с. р.

Министар финансија,

Др. М. В. Вујић с. р.

Исти гласи:

ПРОЈЕКАТ ЗАКОНА

о допуни у Закону о привременом порезу од 1 јула 1892 год.

После члана 4 долази нарочити

Члан 5 који гласи:

Овлашћује се краљевска влада, да у вези са емисијом зајма за ванредне војне потребе, може под истим условима остварити још 18 милијуна динара ефективних а за покриће привремених државних дугова, затечених на дан 1 априла ов. год. У то име даће се слободни приход солског монопола као супер-гаранција целокупноме зајму.

Члан 5 постаје члан 6.

За тим:

WWW.UNILIB.RS
УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

МИШЉЕЊЕ ДРЖ. САВЕТА

Господину Министру Финансија

Пројект закона о допуни у закону о привременом порезу од 1 јула 1892 год. који сте послали Савету на мишљење писмом Вашим од 17 т. м. ЗБр. 2893, Државни Савет је проучио, па је мишљења да га треба примити.

Саопштавајући Вам ово, част ми је и овом приликом уверити Вас о мом одличном поштовању.

Бр. 1869
25 јуна 1893 год.
Београд.

Председник Државног Савета,
П. Велимировић с. р.

Потпредседник — Овај се указ упућује одбору финансиском. —

Пре него што пређемо на дневни ред, треба да се према пословнику скупштинском, изврши подела Скупштине у одсеке, јер је данас први дан јула месеца.

Молим г. секретара да изволи вадити листе из кутије и читати имена посланика.

Секретари читају: ваде листе,

I Одсек

Ђока Владић, Андра Ђорђевић, Михаило Марганац, Пера Велимировић, Милан Милићевић, Лука Лазаревић, Алекса Швабић, Димитрије Карић, Сретен Гогић, Светозар Славковић, Анта Поповић, Никола Пашић, Милосав Витић, Мика Даниловић, Вуча Николић, Сима Костић, Димитрије Ћирковић.

II Одсек

Сава Милићевић, Арса Дреновац, Никодије Милетић, Љубисав Благојевић, Митар Мићовић, Миња Бранковић, Петар Ђаковић, Јован Шелмић, Тодор Костић, Тодор Дидић, Ранко Тајсић, Арсеније Прокопијевић Димитрије Димовић, Михаило Косовљанин, Сотир Аранђеловић, Анта Рајичић, Коста Борисављевић, Милош Богдановић, Димитрије Катић.

III Одсек

Димитрије Илићановић, Никола Поповић, Мика Х. Тонић, Здравко Пауновић, Милоје Барјактаровић, Милан Ђурић, Јован Станковић, Љуба Јоксимовић, Јоца С. Јовановић, Ђура Милијашевић, Влада Поповић, Радисав Митровић, Коста Таушановић, Светозар Милосављевић, Марко Ђуричић, Ђока Бојић, Марко Петровић, Војин Ћирковић, Ђура Хрватовић.

IV Одсек

Љуба Николић, Павле Вуковић, Станча Виденовић, Филип Милојевић, Михаило Марковић, Пера Вукићевић, Владислав Павловић, Андра Параћанин, Ђока Брачинац, Стеван Поповић, Алекса Ратарац, Данило Јовановић, Михаило Веселиновић, Јоца Ж. Јовановић, Вукашин Петровић, Андра Степановић, Максим Сретеновић, Васа Живановић, Љуба Ковачевић.

V Одсек

Тодор Радовановић, Лаза Илић, Павле Поповић, Драгомир Рајовић, Петар Максимовић, Михаило Поповић, Гаја Милорадовић, Павле Смиљанић, Павле Ранковић, Андра Николић, Милутин Гарашанин, Урош Плазина, Анта Радосављевић, Лаза Докић, Риста Поповић, Милун Миљковић, Петар Павловић, Јован Николић, Станојло Вукчевић.

VI Одсек

Радован Поповић, Раша Милошевић, Ђока Стојковић, Никола Николић, Стојан Новаковић, Тома Бојичић, Јованча Стојановић, Јован Сопроновић, Велимир Карић, Благоје Божић, Лаза Прокић, Михаило Стојаковић, Богосав Поповић, Милош Ђорђевић, Добросав Ружић, Глиша Гершић, Павле Крстић, Стеван Ристић, Димитрије Маринковић.

VII Одсек

Јован Селић, Велимир Тодоровић, Милош Марковић, Драгутин Динац. Живко Малопарац, Раша Нинић, Новак Милошевић, Михаило Вујић, Ђока Анђелковоћ, Миленко Веснић, Живан Сретеновић, Сава Грујић, Станко Петровић, Милија Миловановић, Павле Станковић, Ранко Петровић, Мата Максимовић.

Потпредседник — Пре него што пређемо на дневни ред, председништво сматра за своју дужност да извести Народно Представништво да је г. Раша Милетић изабран за државног саветника и да је тим изгубио посланички мандат. Председништво је о томе известило г. Министра унутрашњих дела, како би се учинило што треба, те да се избор изврши у законом року, а то је у року од месец дана. —

Сад прелазимо на дневни ред.

На дневном је реду друго читање закона о општој царинској тарифи, молим известиоца г. Јоцу Јовановића да изволи читати.

Известилац Јоца Ж. Јовановић — Јуче је Скупштина решила да се чл. XV овог законског предлога врати у одбор, те да се тачка 11 редигује онако, како је Скупштина решила. Одбор је редиговао члан овако:

„Калдрмарина се наплаћује по закону о калдрмарини од 25 октобра 1870 године, али се плаћања калдрмине ослобађавају ови артикли: камен, угаљ и цигла.“

Потпредседник — Чули сте редакцију тачке 11 члана XV. Има ли ко шта на исту да примети? *(Нема)*. — Пошто нико не тражи реч, стављам на гласање: — ко је за то да се тач. 11 члана XV усвоји како ју је известилац прочитао, нека седи, ко је противан нека устане. *(Сви седе)*. — Објављујем, да је Скупштина усвојила тач. 11 члана XV како ју је известилац прочитао.

Известилац — Тако исто враћен је у одбор чл. 16 и он треба да гласи овако:

„Чл. XVI Царину и све остале таксе (трошарина монополне и споредне таксе, као и пореза на обрт) до десет динара примаће царине у сребру, а преко десет динара у злату, но ко хоће да плати све у сребру, платиће ажију према највећем курсу, што га је злато имало у прошлом месецу“.

Потпредседник — Јесте ли разумели редакцију члана XVI? *(Јесмо)*. — Има ли ко шта на исту да примети? *(Нема)*. Онда стављам на гласање члан XVI, како га је известилац прочитао. Ко је за то да се прими, нека изволи седети, а ко је противан нека устане? *(Сви седе)*. — Објављујем да је Скупштина усвојила чл. XVI по измени.

Изволте чути чл. XIX.

Известилац — Овај члан XIX гласи овако:

„Овај закон ступиће у живот петога дана, а по истеку онога дана, којега буде обнародован у „Српским Новинама“ и тада престају важити: Закон о општој царинској тарифи од 5 јуна 1883 год. са свима њиховим изменама и допунама као и сва друга законодавна наређења, која су му противна.“

Миленко Веснић — Ја сам хтео да говорим о овом члану прошлога пута при другом читању овог зак. предлога, али за то нисам имао прилике, пошто је члан враћен у одбор. С тога ћу сада казати, што сам хтео и имао да кажем јуче. Ја то чиним нарочито с тога, што је г. Рајовић у своме говору изјавио, како, кад не би био одређен рок, односно дан, од кад тај закон има да важи, како би тиме министар дошао у тај положај, да одговара према закону о министар. одговорности и позвао се на чл. 117 и 118 Устава, из кога је извео тај свој закључак. Ја сматрам за дужност, да напоменем да сам прошлога пута, кад је овај предлог изнео мој поштовани колега г. Андра Ђорђевић, исти потпомогао устајањем, а то сам учинио с тога, што сматрам да овакве одредбе треба унети у сваки закон, пошто је то са свим природно, и питање о томе у науци је једном за свагда пречишћено.

Мени се чини, да је с тим требало начелно изаћи и код свакога закона ово усвојити.

Међу тим што се тиче позивања г. Рајовића на члан 117 и 118 Устава, ја мислим да у данашње време, није имало томе места с тога, што се у члану 52 и 53 старога нашег Устава од 1869 год. налази готово оваква иста одредба као и у члану 117 и 118 новог Устава. Било је времена, када је г. Рајовић био министар привреде, г. Маринковић правде, а тако исто били су министри г. Гарашанин и г. Хорватовић и готово сви закони, које су они потписивали, поред тога што у члану 52 и 53 старог Устава стоји одредба, која је унета у члан 117 и 118 данашњега Устава, носили су одредбу да закон ступа у живот од дана, кад га Краљ потпише; а тако исто има закона у 41 и 43 Зборнику, у којима никако и нема ове одредбе и онда разуме се они, који имају да извршују ове законе сами су тумачили од којега дана он има да важи. Ја сам сматрао за дужност да ово напоменем, из једног чистог и простог разлога: да не крива ни тамо ни амо.

Милутин Гарашанин — Чини ми се, да је г. Др. Миленко Веснић повео овај разговор тек онако, да се разговарамо. Ако је под пређашњим Уставом грешено, то не може бити разлог, да се и даље греши под новим Уставом. Односно онога, што је г. Веснић напоменуо, да су доношени закони у којима није било никакве одредбе о томе, кад ће они да ступе у живот; то је са свим могуће, али по другим одредбама тај закон ступа у живот после 30 дана, од када га владалац подпише. То г. Д-р Веснић није знао, па је зато онако и говорио.

Потпредседник — Претрес је свршен. Стављам на гласање члан XIX. Ко је за то да се он прими, како га је одбор исправио и известилац прочитао, нека изволи седети, ко је противан нек устане. (*Сви седе*). — Објављујем да је Скупштина усвојила чл. XIX по измени.

Пошто је овим усвојен цео овај законски предлог о општој царинској тарифи, то ће се он сад вратити у одбор, те да он учини исправке, ако би их требало и онда ће се о њему поименце гласати. —

Сад је на реду извештај одбора финансијског, о предлогу, да се буџет државних жељезница и монопола дувана и соли продужи дотле, док се о њима дефинитивно не реши буџет за ову годину. — Изволте чути г. известиоца.

Известилац Димитр. Димовић прочита извештај одбора финансијског (ст. 91).

Потпредседник — Хоће ли когод у начелу да говори о овом предлогу? (*Нико се не јавља за реч*). Ко је за то, да се предлог прими у начелу, тај нека седи, ко је противан нека устане? (*Сви седе*). — Објављујем, да је Скупштина једногласно усвојила предлог у начелу.

Овде има само једна тачка, молим г. известиоца нека је прочита

Известилац прочита тач. 1.

Потпредседник — Прима ли Скупштина предлог одбора финансиског? (*Прима*). —

Сад је на реду први претрес о буџету државних жељезница. — Изволте чути г. известиоца.

Известилац Ђура Милијашевић прочита (ст. .) одељак I Буџет Српских Државних жељезница (Прилог V).

Потпредседник — Хоће ли ко год да говори у начелу о предложеном буџету? (*Нико се не јавља за реч*). Пошто се нико не јавља за реч, то стављам на гласање: ко је за то, да се предложени буџет у начелу прими, нека седи, а ко је против, нек устане? *(Сви седе)* — Објављујем, да је Скупштина примила буџет у начелу.

Изволте чути известица.

Известилац прочита одељак I Редовни трошкови експлоатације. А (ст..) Особље у дирекцији, *а)* чиновници.

Потпредседник — Прима ли Скупштина прочитани одељак? (*Прима*).

Известилац прочита одељак б, в, и г. (ст...)

Потпредседник — Прима ли Скупштина прочитани одељак? *(Прима).*

Известилац прочита одељак Б: Особље на прузи; а, б, г.

Потпредседник — Прима ли Скупштина прочитани одељак? *(Прима).*

Известилац прочита одељак В: Општи трошкови Дирекције и пруге.

Потпредседник — Тачка 70 изоставља се; а код тач. 74 има примедба, која гласи: „ако ова сума не би била довољна да се издаци могу подмирити из уштеде партије плате, може, се утрошити до 80.000 динара.“

Има реч Јоца Станковић.

Јоца Станковић — Ову позицију од 3000 динара, коју је одбор избрисао, мислим да није имао права, јер овде пише: прилог за службено одело. Ово је дакле, одело за особље, за кретничаре, кочничаре и остале служитеље, који су изложени врло јакој промаји, зими и цичи; а то одело су бунде. Бивало је случајева, да је то особље нађено смрзнуто, вршећи своје послове, и ја мислим, да би била грехота, да се овде чини уштеда, те да се ти људи по мразу мрзну без одела. Мени је чудновато, како је одбор овде нашао да учини уштеду, а не на другом неком месту.

Молим 10 посланика, да ме у овом предлогу потпомогну (Помажу га).

Лаза Илић — Као члану финансиског одбора, нека ми буде допуштено, да дам једно кратко објашњење односно ове позиције. Одбор финансиски избрисао је ову позицију, после објашњења г. министра грађевина, јер је он на то пристао. Он је присутан Скупштини, и он ће узети реч тим пре, што се са стране господе посланика чини једна замерка одбору, што је ову тачку изоставио. Ја као члан одбора примио сам ово по пристанку г. министра.

Министар грађевина Светозар Станковић — Ја сам пристао, господо, да се овај прилог за службено одело избрише за то, што је то одело за скретничаре и остало особље прошле године набављено, а пошто је то већ учињено тако скоро, сад га понова не треба више набављати, него ће се оно у колико је поцепано, прикрпити.

Са тога разлога дакле, ја сам пристао да се ова позиција избрише.

Драгомир Рајовић — Према самом објашњењу г. министра, ја држим, да ова измена, која је учињена у одбору, врло је некоректна, јер, ако се мислило штедети, то је могло да се учини на другом месту при већим позицијама; али да се чини уштеда на овој партији, за људе, који чувају у зимње доба пругу, да се не догоди каква несрећа жељезници, мислим, да нема оправдана разлога, и по томе само, што је ово врло мала сума, коју би Народна Скупштина требала да одобри онако, како је предложена, јер ће та иста потреба наступити и идуће године.

Известилац — Ја мислим, да г. министар најбоље зна, како су ти људи у његовој струци снабдевени; и кад он изјављује да се на овој партији може уштедити и да ти људи ипак неће зепсти; онда ја држим да ово треба примити овако, како је одбор предложио.

Стојан Новаковић — Мени се чини, да би Скупштина ако би усвојила, да се ова позиција од 3000 дин. избрише, правила сметње у буџету за идућу годину. Ако је онако, као што каже г. министар, а ми немамо разлога да му не верујемо, да му ова сума ове године не треба, онда се она неће ни утрошити и она ће ући у партију уштеда. Међутим, ако ми сад ову позицију избришемо, онда бришемо позицију из буџета, која ће до године бити потребна г. министру грађевина, и онда би наново било дебате о њој, као о са свим новој позицији. Ради тога, ја бих био мишљења, ако је ово стална потреба, што у ствари свакако јесте, јер људе треба одевати, да ова позиција овде остане као стална. Што се ова позиција ове године неће употребити, то не треба да буде разлог, да се она са свим из буџета избрише. Ако се тај новац не потроши, онда ће он ући у партију уштеда. Међу тим, ако будемо избрисали из буџета ову позицију, ми ћемо после

www.unilib.rs

наново имати читаве дебате о њој и објашњења о томе, треба ли она или не?

Ради тога сам мишљења, да ова позиција остане, јер се тиме ништа не штети.

Јоца Ж. Јовановић — Не могу да се сложим са г. предговорником, да ова цифра остане стално у буџету, јер се буџет сваке године гради према потребама државним у тој години и ја мислим, да ову суму треба избрисити, пошто ове године она није потребна, а ако до године буде потребна, ту ће бити Скупштина са својим одбором, па ће они ту позицију, ако нађу за нужно усвојити.

Потреба је, да у буџет уђе само оно, што је законом предвиђено а законом није предвиђено, да се набавља то одело и с тога ја држим, да са свим треба усвојити мишљење финансиског одбора.

Новак Милошевић — Готово, ово је један изузетан случај, да један министар брише из буџета једну позицију, коју би хтели да оставе нека господа посланици без потребе. Да није онакав извештај одбора, на који је г. министар пристао и обећао да ће идуће године поднети други буџет, са мање расхода а више прихода, што су и други требали да ураде, те да буде другојачије уређена експлоатација наших жељезница и да је мање неспремних радина и чиновника а не да их има толико да немају скоро никаквог посла И у том случају то јест да није извештаја одборског и пристанка министровог — био би у нечему против оваког буџета.

Кад министар каже, да ове године ова позиција не треба и да према томе треба да се избрише, онда ја не знам зашто на силу Бога, да му ми ту позицију натурамо, кад није потребна; јер и ако је мала цифра, није на одмет при оваком ређавом нашем финансиском стању.

Потпредседник — Објављујем, да је претрес свршен. Гласаће се најпре о предлогу г. Јоце Станковића, који је потпомогнут. Његов предлог гласи:

„Предлажем, да се у буџету издатак под бр. 70 од 3000 дин. остави“ — Ко је дакле за предлог г. Станковића, нека седи, ко је против нека устане? (*Већина је устала*). — Објављујем, да је већина устала и да је према томе предлог г. Станковића одбачен.

Известилац прочита одељак под Г. „трошкови на пруги“ (стр. 7).

Потпредседник — Ко је за то, да се предложени одељак прими, онако како одбор предлаже нека изволи седети, а ко је против, нека устане? (*Сви седе*). — Објављујем, да је Скупштина усвојила предложени одељак.

Известилац прочита одељак *под Д.* „*Разно*“: На не предвиђене трошкове, као и на трошкове, учињене због земљотреса и поплаве и на електрично осветлење београдске станице (стр. 8. Прилога V).

Потпредседник — Прима ли Скупштина предложени одељак? (*Прима*).

Известилац прочита одељак „рекапитулација“ (стр. 8).

Потпредседник — Ово је већ решено, него изволте даље читати.

Известилац прочита одредбу под П „ванредни издаци дирекције“ (стр. 8).

Вукашин Петровић — У извештају финансиског одбора изванредно је лепо разложена ова ствар, и учињена је замерка да наше жељезнице не дају онолики приход. колики се с правом може од њих очекивати. Влада је примила на себе, да она истражује узроке: од куд то долази да наше жељезнице не дају оне приходе, које би могле и требале да дају, и зашто се на њих троши више но што би требало? Међу тим, сад видим да није споменуто, колики су и какви су приходи од жељезничке експлоатације, и у том погледу, како се мени чини, учињена је погрешка. То је требало споменути, јер ми сад овде у Скупштини не можемо ни размишљати а ни дебатовати о тој ствари, јер не знамо колики је и какав приход, и од куд он потиче. И колико год је министар грађевина себи ставио у дужност, колико год он прима на себе, да се стара о унапређењу прихода железничких, — толико исто и нама је стављено у дужност, да се и ми бринемо овде о унапређењу жељезничких прихода. Па ради тога, да би ми овде могли размислити о томе, требало би да су унесени у буџет и приходи од свега, тачно одређени, а да не буде само стављено бруто приходи и то овде, у „Разно“, — са свим споредно и случајно, већ да се побројавају поименце, од куд долази приход и какав је. Ми знамо, да у старом буџету од 1892 године на стр. 230 предвиђен је био приход дин. 6,000.000 а по закључном рачуну од 1891 год. приход је био 4,927.000 дин. Сад опет у буџету прихода. који је овде предвиђен баш на овом месту забележена је сума од 6 милијуна дин., а не каже се од куда тај приход долази. Требало је казати од чега долази тај приход, па да се узме све у обзир, све оно, што је нужно, да се утврди ова сума у буџету. Треба имати на уму и ону околност, која је мало пре наведена а то је, да је предвиђена оволика иста цифра и пре у буџету, па је мање стварно примљено. Ми можемо веровати да ће ове године заиста бити приход оволики, колики се предвиђа, али та вера неће много помоћи самој ствари ако не будемо ми сами стављени у положај, те да се овде разговоримо о томе: шта треба по нашем мишљењу учинити, те да се доиста жељезнички приходи повећају, а то је жеља, мислим, и министра грађевина а и нас свију. Да би могли о том да размислимо, добро ће бити да се бар јасније и детаљније поднесе у идућем буџету жељезничком, да се дакле разложе и најситнији приходи, — да се изнесу подаци колико је било прихода од преноса робе, од саобраћаја, од поште и т. д., а то све има у жељезничкој дирекцији, па кад се сви ти подаци виде и имају пред собом, ми ћемо онда да видимо да ли је баш узрок ређава тарифа као што одбор наводи, да су приходи за то подбацили или има других каквих узрока, што се не долази до прихода, који треба да се добију и који би се очекивали од наших жељезница.

Сем тога, ово бруто расхода, по мом мишљењу, није правилно срачунато и неће изнети три милијуна динара, јер од овога прихода, који је предвиђен у 6 милијуна дин. треба одбити анунитет за зајам, који се плаћа из прихода жељезничких и који износи на 360000 динара. И кад се овоме додају и трошкови остали, онда он неће бити 2,360.000 дин. но мањи. Према томе, чист приход биће много мањи, но што је у буџету предвиђено, па ће експлоатација наше жељезнице још скупље стати, но што је овде предвиђено. То су примедбе, које сам имао да учиним овом приликом. Оне немају стварне вредности за сад, јер смо гласали за буџет овај у начелу, а гласаћемо и за ове позиције какве су, — а сад имам само, да скренем пажњу г. министру грађевина, да у буџету, који ће нам на јесен поднети, да у њему поднесе спремљене све позиције и прихода и расхода.

Министар грађевина Светозар Станковић — О томе, колики је фактички био приход наших жељезница у појединим позицијама њеним од дана, од кад смо ми експлоатацију њену у своје руке узели, господа посланици могу одмах бити обавештени. Ја ћу само главне цифре побројати, а Народну Скупштину и г. Вукашина молим, да би ме изволели саслушати, те да им приход и од самих јединичних позиција и партија њених, за сваку годину одвојено покажем.

Од 21 Маја имено, па до краја Децембра 1889 године, ми смо добили свега: 2,771·434·45 дин.; 1890 год. било га је: 4,99?.422 дин.; 1891 године: 5,394.849·69 дин.; а 1992 године: 5,886.841·51 дин.

(Наставиће се)

Одговорни уредник Ранко Петровић

Штампа српско-краљев. државне штампарије